

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) _____

Топ: мектепалды

Балалардың жасы: 5 жастан

Жоспардың құрылу кезеңі: 22.07 - 26.07.2024ж. «Ойын ойнап ән салмай, өсер бала бола ма»

Педагогтың аты-жөні _____

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау, әр балада жайлы психо-эмоционалдық көңіл-күй қалыптасуына жағдай жасау. Серуендеу, балалармен әңгімелесу, (басқа балаларды қабылдап болғанша) өз бетімен еркін ойнауға немесе басқа балалармен бірге ойнауға болатын ойын түрлері, ойыншықтары бар ойын алаңдарын дайындау және т.б.				
Таңғы гимнастика	<p>Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу.</p> <p>Жалауармен жалпы дамыту жаттығулары кешені.</p> <p>1. Бастапқы қалып - аяқ алшак, дене тік, қол төменде.</p> <p>1.1. Балалар жалауларын оң жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады.</p> <p>1.2. Бастапқы қалып.</p> <p>1.3. Балалар жалауларын сол жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады.</p> <p>1.2. Бастапқы қалып.</p> <p>1.4. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады).</p> <p>2. Бастапқы қалып - аяқ алшак, дене тік, қол төменде.</p> <p>2.1. Қолдарын жоғары көтеріп, жалауларын сермеп "жаса" деген сөзді айтады.</p> <p>2.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанады).</p> <p>3. Бастапқы қалып - аяқ бірге, дене бос, қол төменде.</p> <p>3.1. Жалауды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру.</p>				

	3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). (дене шынықтыру)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	<p>Еңбек: көкөністерді суару. Мақсат-міндеттер: көкөністерді күтуге дағдыландыру; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.</p>	<p>Еңбек: құмырсқалар илеуін салу үшін алаңнан ағаштар жинау. Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу, өз ойындарына алдын-ала материал дайындай білу қабілетін дамыту. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.</p>	<p>Еңбек: болашақ мозайка үшін алаңнан малтатастарды жинау. Мақсат-міндеттер: жұмыс істеуге деген құштарлықты қалыптастыру. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.</p>	<p>Еңбек: гүлзарларға гүлдерді суару. Мақсат-міндеттер: су құйғыштан суаруды үйретуді жалғастыру; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.</p>	<p>Еңбек: аумақты қоқыстардан тазарту. Мақсат-міндеттер: тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.</p>
	<p>Алтын балық Алтын балықпен балықтар патшалығына саяхат</p>	<p>Ойланайық, балақай! «Әке көрген оқ</p>	<p>Гүлдер күні Гүлдер туралы әңгімелесу,</p>	<p>Жәндіктер әлемі "Біздің айналамызда не</p>	<p>«Туған өлкем» Баланың бойында туған жеріне, еліне</p>

	<p>жасау. (таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)</p> <p>«Балықтар әлемі», дәстүрлі емес сурет техникасымен салынған суреттер байқауы. (шығармашылық іс-әрекет)</p> <p>Көркем шығарма оқып беру. (қарым-қатынас іс-әрекеті)</p> <p>«Балық аулау» қимыл-қозғалыс ойынын ойнату. (дене шынықтыру)</p> <p>"Сөйлемнен гүл шоқтарын тоқу" сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер:</p>	<p>жонар», зат қалдықтарынан әкелермен бірге бұйым жасау. Дайындалған бұйымдардан көрме ұйымдастыру. (шығармашылық іс-әрекеті)</p> <p>Ата-аналар мен балалардың бірлескен әрекеті, Абай Құнанбайұлының өлеңдерін жатқа айту челленджі. (қарым-қатынас іс-әрекеті)</p> <p>"Заттарды пазл ішіне орналастыру" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін,</p>	<p>жұмбақтар шешу. (қарым-қатынас іс-әрекеті)</p> <p>«Құлпырған әлем» шығармашылық шеберханасының жұмысын ұйымдастыру, балалардың қалауы бойынша жеке немесе топтасып, әртүрлі материалдардың көмегімен бұйымдар жасауларына ерік беру. Педагог бақылап, қажет болса көмек көрсетеді (апликация, оригами, квиллинг, жапсыру және басқа әдістермен). Жұмыстар дайын болғанда көрме ұйымдастыру, бір-біріне және ата-</p>	<p>бар?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: екі және үш буынды сөздерді бөліктерге бөлуге, сөздің әр бөлігін айтуға үйрету. Ойын барысы. Серуенде балалар айналасында бір бөлігі бар затты (шар, гүл, доп, үй, бақ), екі бөлігін (қоршау, бұталар, гүлдер, құм, шөп), үш бөлігін (әткеншек, веранда, қайың) іздейді. Әр жауап үшін бала жетон алады, ал жеңімпаз олардың санымен анықталады. Балаларды қабылдау, әр балада жайлы психо-эмоционалдық көңіл-күй</p>	<p>деген мақтаныш, сүйіспеншілік сезімін ұялату. (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, Ән тыңдатып, тақпақ айтқызу. (музыка)</p> <p>Балаларға туған өлке туралы естеліктерден үзінді айтып беру, бірге фотоальбомдар қарау, аталар мен әжелердің әңгімелерін тыңдау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті)</p> <p>«Мен атамның көмекшісімен» тақырыбында әңгімелесу. (қарым-қатынас іс-</p>
--	--	---	--	--	---

	<p>балаларды тақырыптық тұрғыдан біріккен сөйлемдер дайындауға жаттықтыру, сөйлеу зейініне тәрбиелеу. Барысы. Тәрбиеші сөйлемді айтады. Балалар соңғы сөзді атайды және онымен жаңа сөйлем ойлап табады. Мысалы, Мақсат кітап оқып жатыр. Кітап үстел үстінде.</p> <p>(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)</p> <p>Қимылды ойын: "Арынды арқан". Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, күштілікке, секіре</p>	<p>зейіндерін дамыту.</p> <p>(таным іс-әрекеті)</p> <p>"Ақ серек, көк серек" ұлттық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіруге баулу, күштерін дамыту.</p> <p>Ойын шарты: екі топ бір-бірінен алысырақ шамамен 15 қадам жерде қол ұстасып тұрады. Бірінші топтың балалары екінші топқа ақ серек-ау, ақ серек, бізден сізге кім керек? - деп айтады. Сол кезде қарама-қарсы тұрған топ басшысы өздеріне керекті қарсыластарының арасынан біреуінің атын атайды. Ақ</p>	<p>аналарына сыйға тартуға ұсыныс беру.</p> <p>(шығармашылық іс-әрекеті)</p> <p>"Дауыста, атыңды айтам" қазақтың ұлттық ойыны. Мақсат-міндеттер: зейін, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту; батылдыққа, тапқырлыққа тәрбиелеу.</p> <p>Ойынға көз байлайтын орамал, ұзындығы бір, бір жарым метр таяқ керек. Ойынға қатынасусылардың саны шектелмейді. Ойнаушылардың саны көп болса, ойын солғұрлым қызықты болады.</p> <p>Ойнаушылар қол ұстасып, шеңбер</p>	<p>(таным іс-әрекеті)</p> <p>Аз қимылды ойын: "Сен қайда қоңырау шалдың?" Мақсат-міндеттер: балаларға дыбыс бағытын анықтауға үйрету, есту зейінін дамыту.</p> <p>Ойын барысы. Балалар шеңберде отырады. Тәрбиеші шеңбердің ортасында тұрған жүргізушіні таңдайды. Белгі берген кезде жүргізуші көзін жұмады. Содан кейін тәрбиеші балалардың біріне қоңырау беріп, қоңырау шалуды ұсынады. Жүргізуші көзін ашпай, қолымен дыбыс қай бағыттан келетінін көрсетуі керек. Егер</p>	<p>әрекеті)</p> <p>«Жеті атасын білу тектіліктің белгісі» жеті атаны жатқа айтудан сайыс ұйымдастыру. (қарым-қатынас іс-әрекеті)</p> <p>"Бұл қай кезде болады?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: жыл мезгілдері туралы білімдерін нақтылау және тереңдету.</p> <p>Ойын барысы. Тәрбиеші жыл мезгілдерін атайды және допты балаға береді. Бала осы уақытта не болатынын атайды және допты</p>
--	---	--	---	--	---

	<p>білу қабілеттерін жетілдіру.</p> <p>Ойнаушылар дөңгелене шеңбер құрып тұрады. Бір ойыншы арқанның бір жақ ұшын ұстап, шеңбер ортасында отырады. Екінші ойыншы арқанның екінші ұшына таяқша байлап, шеңбер бойымен айналдырады. Ал балалар арқанды аяқтарының астынан секіре алмай ұстап қалса, сол бала ойыннан шығады да, көпшіліктің ұйғаруы бойынша, ортада өнер көрсетеді. Немесе былай да ойнауға болады: арқаннан секіре алмай қалған бала ойыннан шығып</p>	<p>серек-ау, ақ серек, сізден бізге Марат керек. Аты аталған ойыншы, бар пәрменімен жүгіріп қол ұстасып қатар тұрған қарсы топтың екі ойыншысының ұстасып тұрған қолын үзіп өте шығуға әрекет етеді.</p> <p>Ал қарсылыстары қолдарын мықты ұстап, үздірмеуге тырысады. Егер жүгіріп келген адам қарсыластарының қолдарын үзіп кетсе сол топтан, басшысынан басқа бір ойыншыны өзімен бірге алып кетеді. Қол ұстасып тұрған қатарды үзіп өте алмай қалса, онда сол топта өзі қалып қояды.</p>	<p>бойымен дөңгелене тұрады. Шеңбердің сыртына шығарып бір ойыншының көзін байлайды да қолына таяқ ұстатып, шеңбердің ішіне кіргізеді. Көзі байлаулы ойыншы шеңбердің ортасына келген соң, қолындағы таяғын өзіне қарсы тұрған ойыншылардың кез келгеніне ұсынады да «дауыста, атыңды айтам» дейді.</p> <p>Таяқтың екінші басынан ұстаған ойыншы атын біліп қоймас үшін дауысын өзгертіп үн қатады. (Шеңбер бойында тұрған ойыншылар белгілі бір бағытпен үнемі қозғалыста болады,</p>	<p>ол дұрыс нұсқаса, тәрбиеші: «Уақыт келді», - дейді де, жүргізуші көзін ашады, ал қоңырау шалған адам қоңырауды алып, көрсетеді. Егер жүргізуші қателессе, ол тағы да болжайды, содан кейін басқа жүргізуші тағайындалады.</p> <p>(дене шынықтыру)</p>	<p>басқасына береді. Ойын осылай жалғаса береді.</p> <p>(таным іс-әрекеті)</p> <p>Еркін ойын: "Допты қуып жет". Мақсат-міндеттер: шапшаңдыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу. Тәрбиеші балаларға доп салынған кәрзеңкені көрсетеді де алаңның бір жағында өзімен бірге қатарласа тұруды ұсынады. Одан кейін кәрзеңкеден доптарды алып, балалардан алысқа, әр жаққа лақтырады. Балалар доптарға жүгіреді, оларды алып кәрзеңкеге салады. Ойын қайталанады.</p>
--	---	--	--	---	---

	<p>қалады, осылайша бір ойыншы қалғанға дейін арқанды айналдыра беруге болады, соңғы қалған бір ойыншы жеңімпаз атанады. (дене шынықтыру)</p>	<p>(дене шынықтыру) Еркін ойын: "Лақтыр да, қағып ал". Мақсат-міндеттер: балаларды ептіліке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету. Ойын барысы. Балалар алаңда еркін орналасады әр біреуінің қолында бір-бір доптан болады.Тәрбиешінің «баста»,- деген белгісі бойынша балалар допты жоғарыға лақтырып қағып алады. Әр бала неше рет лақтырып қағып ала алады,соны санайды.</p>	<p>тек ортадағы көзі байланған ойыншының таяғы бір ойыншыға тиген кезде ғана бір орында тоқтап тұрады). Көзін байлаған ойыншы таяғының кімге тигенін дәл тапса, сол ойыншымен орын ауыстырады. Таба алмаса, келесі ойыншыға ұсынады, оны да таба алмаса, үшіншіге ұсынады. Осылайша ол үш ойыншының атын атайды. Олардың атын анықтай алмаса, көзі шешіліп, сол ортада тұрған бойында көпшіліктің ұйғарымымен өнер көрсетеді. Болған соң көзі қайта байланады да ойын жалғаса</p>		<p>Балалар қанша болса, доп та сонша болуы керек. Олардың әрқайсысы допты қуып жетіп, кәрзеңкеге салатын болсын. (дене шынықтыру)</p>
--	--	--	---	--	--

		(дене шынықтыру)	<p>береді. (дене шынықтыру)</p> <p>Қимылды ойын: "Доп кімге бұйырылса".</p> <p>Мақсат-міндеттер: зейінді, ептілікті, белгіге жылдам жауап беруді дамыту.</p> <p>Ойын барысы. Балалар ойын алаңында жүреді немесе жүгіреді. Ересек адам қолына доп алып, біреуінің атын атайды және допты жоғары лақтырады. Аты аталған бала допты ұстап алып, қайта лақтыруы керек. Допты тым жоғары емес және баланың бағытымен лақтыру. (дене шынықтыру)</p>		
Таңғы ас	Гигиеналық	Гигиеналық	Гигиеналық	Гигиеналық	Гигиеналық

	<p>дағдылар Мақсат-міндеттер: тамақтану құралдарын қолдану мәдениетін жетілдіру. Қасықты дұрыс қолдануды пысықтау. Дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу, тамақтану кезінде асықпай шайнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан қиқымын түсірмей жеуді , үлкендерге алғыс айтуды үйрету. Көркем сөз Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас. Нан қоқымын</p>	<p>дағдылар Мақсат-міндеттер: тамақтану мәдениетін жетілдіру. Балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі. Көркем сөз Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдеген тиінге, Жарып берем жаңғақты. Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дөңдер салам. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға. Таңғы ботқа береміз, Бақшадағы балаға.</p>	<p>дағдылар Мақсат-міндеттер: тамақтану құралдарын қолдану мәдениетін жетілдіру. Балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі. Көркем сөз Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен, Таңертен де кешке де, Жуын күндіз-кешке де, Жуын күндіз-түсте де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде,</p>	<p>дағдылар Мақсат-міндеттер: гигиенаға икемін жетілдіру. Өзінің сыртқы келбетін қадағалап, жолдастарының сыртқы келбетіндегі кемшіліктерді еске салып, оларға көмектесуге ниет білдіруді дағдыға айналдыру. Көркем сөз Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. (мәдени-гигиеналық дағдылар)</p>	<p>дағдылар Мақсат-міндеттер: гигиенаға икемін жетілдіру. Қолды жуу ережелерін бекіту; тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі. Көркем сөз Су ағызып шүмектен, Беті қолды жуамын. Мойын, мұрын, құлақты, Тазалатып тұрамын! (мәдени-гигиеналық дағдылар)</p>
--	--	---	---	--	--

	шашпаңдар, Жерде жатса баспаңдар, Теріп алып, қастерлеп, Торғайларға тастандар (Ө.Тұрманжанов) (мәдени- гигиеналық дағдылар)	(мәдени- гигиеналық дағдылар)	Жуын тұрған мезгілде. (мәдени- гигиеналық дағдылар)		
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Топталып өтеміз" Мақсат-міндеттер: Балаларды қолды еденге, құрсаудың шетіне тигізбей оң және сол жақ бүйірімен топталып құрсаудың ішінен өту; допты екі қолымен заттар арасымен жүргізу (арақашықтығы 4 м); балаларда бір орында тұрып секіру; сап	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Жаз туралы өлеңдер" Мақсат-міндеттер: Балалардың жаз мезгілі туралы білімдерін кеңейту; өлеңді мәнерлеп, көтеріңкі көңіл күймен оқу керектігін үйрету; ойлау, есте сақтау қабілеттерін, тілін дамыту; табиғатты аялауға, әсемдікті көре білуге, сезінуге	Математика негіздерінен ойын- жаттығу "Еңбек жемісі" Мақсат-міндеттер: 8- дің ішіндегі кіші сандардан құрастыру қабілетін нығайту; дағдыларды қалыптастыру заттарды алақанға салу арқылы салмақ бойынша салыстыру; заттарды салмақ бойынша, тең және тең емес екендерін табу дағдыларын	Қоршаған ортамен танысудан ойын- жаттығу "Көкөніс егетін адам" Мақсат-міндеттер: Көкөніс өсірушілердің жұмысы туралы ойларын қалыптастыру, көкөністерді дайындау және сақтау туралы білімді бекіту және нақтылау; көкөністердің денсаулыққа пайдасы	Құрастырудан ойын-жаттығу "Көкөністерге арналған қорап" Мақсат-міндеттер: Ересек адамның ауызша нұсқауларын орындау қабілетін қалыптастыру; қағазбен жұмыс істеу тәсілдеріне үйрету; есте сақтау қабілетін және қолдың ұсақ моторикасын дамыту; жұмыс орнын тәза ұстауды және еңбекқорлықты

	<p>түзеуден үш қатармен қайта тұру; оңға, солға бұрылу дағдыларын дамытуды жалғастыру.</p>	<p>тәрбиелеу.</p> <p>Музыкадан ойын-жаттығу</p> <p>"Айгөлек"</p> <p>Мақсат-міндеттер:</p> <p>Вокалдық, музыкалық және ритмикалық дағдыларды жетілдіру; шығармашылық белсенділікті дамыту.</p> <p>Музыкалық ойын барысында кейіпкердің мінезін қимыл-қозғалыс арқылы жеткізе білу, музыкалық аспаптарда қатты және тыныш дыбыстарды ажыратып ойнау қабілеттерін қалыптастыру.</p>	<p>дамыту; жұппен жұмыс жасау қабілетін дамыту.</p> <p>Сурет салудан ойын-жаттығу</p> <p>"Пайдалы азықтар: жемістер мен көкөністер"</p> <p>Мақсат-міндеттер:</p> <p>Балаларды сурет салудың дәстүрден тыс тәсілдерімен таныстыру; заттарды (жемістер мен көкөністерді) қағаз бетінде дәстүрден тыс тәсілмен салуға қызығушылықтарын арттыру; негізгі түстерді (қызыл, сары, жасыл, тоқсары, қоңыр) қабылдау біліктіліктерін бекіту; қолдың ұсақ моторикасын дамыту;</p>	<p>туралы білімді кеңейту; еңбек адамдарына және олардың кәсіптеріне танымдық қызығушылықты дамыту, байланыстырып сөйлеуді, ойлауды, есте сақтауды дамыту; адамдардың еңбектерін құрметтеуге тәрбиелеу.</p>	<p>тәрбиелеу.</p>
--	--	---	--	---	-------------------

			айналасындағыларға мейірімділік танытуға, жағымды қарым-қатынас құруға, дұрыс тамақтану әдебіне тәрбиелеу.		
Серуенге дайындық	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру (мақал-мәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау.				
Серуен	Аквариумдағы балықтарды бақылау, жем беру. (Бақшадағы көкөніс дақылдарын бақылау Мақсат-міндеттер: бақшада өсетін көкөністермен, сыртқы түрімен, тағамда қолданылатын артықшылықтармен, өсуге қажетті	Бақшадағы сәбіз бен қызылшаны бақылау Мақсат-міндеттер: көкөністерге салыстырмалы талдау жүргізуге үйрету; көкөністердің сипаттамалық ерекшеліктері туралы білімдерін бекіту, олардың өсуіне қажетті жағдайларды атау. Бақылаудың барысы.	Қызанақты бақылау. Мақсат-міндеттер: балабақша бақшасындағы балаларды өсімдіктермен таныстыруды жалғастыру; сыртқы түрі бойынша оларды ажырата білуге үйрету; табиғатты сүйуге, байқампаздыққа тәрбиелеу. Көркем сөз.	Танымдық әңгіме. Серуен кезінде табиғаттағы жәндіктерді бақылау, балаларға жетекші сұрақтар қоя отырып, көрген-білгенін сұрау. Балалармен әңгімелесу, улы жәндіктердің суреттерімен таныстыру, олардан қорғану туралы айту. Таза ауада ұлттық	Терек бүршігін бақылау Мақсат-міндеттер: табиғаттың ең жақсы құбылыстарын бақылаудың бірі – терек бүршігінің пайда болуы. Терек бүршігінің пайда болуы жаздың басталуын білдіреді. Ағаш тұқымы – терек деген пікірді қалыптастыру; толықсыған кезде желмен, сумен

	<p>жағдайлармен таныстыру.</p> <p>Экологиялық міндет: пайдалы дақылдарды өсіру үшін топырақ, су және ауа тазалығының маңыздылығын көрсету.</p> <p>Әңгімелесу. Біз қай жерде шалғам, картоп, бұршақ және сәбіз өсіреміз? Оны бір сөзбен қалай атауға болады?</p> <p>Көкөністер не үшін өсіріледі? Олар қай жерде өсіріледі?</p> <p>Көкөністердің жақсы өсуі үшін не қажет?</p> <p>Көкөністер адамға қандай пайда әкеледі?</p> <p>Көркем сөз</p> <p>Қыста, жазда, күзде де, Тұрады жасыл түске еніп.</p>	<p>Педагог балаларға сұрақтар қояды.</p> <p>- Бақшада қандай көкөністер өскен? (Қызылша, сәбіз.)</p> <p>- Көктеммен салыстырғанда өсімдіктерге не болды? (Шындар жерде, түйнектер жерде өскен.)</p> <p>- Өсімдіктердің өсуіне не көмектесті? (Күн, ылғал, адамның кетуі.)</p> <p>- Сәбізге тән қандай қасиеттер бар? (Сәбіз - бұл төбесі жасыл түсті, ұзындығы сарғыш түсті көкөніс.)</p> <p>- Қызылшаның өзіне тән белгілері қандай? (Қызылша - дөңгелек пішінді, қызыл түске боялған және төбесі жасыл түсті көкөніс.)</p> <p>- Мына</p>	<p>Жұмбақ.</p> <p>Аласа тал, Тамаша тал. Самсап тұр алмасы, Ол алқызыл, Ол қанқызыл, Боялғанша, алмашы! (Қызанақ)</p> <p>Томат пен қызанақ дегеніміз не? Және олардың бір-бірінен айырмашылығы неде? (Бұл бірдей).</p> <p>2. Қызанақ көкөніс пе, жеміс пе? (көкөніс).</p> <p>3. Қызанақтың басқа көкөністерден айырмашылығы неде? (пішіні, түсі, дәмі).</p> <p>4. Томатты қандай тағамдарға қосамыз? (борщ, салат)</p> <p>5. Қызанақты дәмді әрі шырынды етіп өсіру үшін оны дұрыс күтуді кім</p>	<p>ойындарды ойнау:</p> <p>«Аударыспақ», «Соқыр теке», «Айгөлек», «Күш сынаспақ».</p> <p>Қырыққабатты бақылау.</p> <p>Мақсат-міндеттер: бақшада өсіп жатқан көкөністер туралы түсініктерін анықтау және кеңейту, сыртқы келбетіне қарап тануға және оларды атауға үйрету.</p> <p>Көркем сөз</p> <p>Бақшаларда тізіліп, Қаперсіз мен жатамын. Қабат - қабат киініп, Қырыққабат атандым. Жаз бойы біз қырыққабатымызды</p>	<p>шайылады, жануарлардың терілеріне жабысып басқа жерде өскендіктен бүршік – тұқым деген білімді жетілдіру. Терек бүршігі пайда болған кездегі өзін далада қалай ұстаудың ережелерімен таныстыру.</p> <p>Мақал-мәтел</p> <p>Бір тал кессең, он тал ек.</p> <p>Жаңылтпаш</p> <p>Кеспе өссін тал, Өссе өсімтал, Өссе өссін тал. Кеспе, өссін тал.</p> <p>Еңбек: алаңды терек бүршігінен тазарту.</p> <p>Мақсат-міндеттер: балаларды алаңда тазалықты және тәртіпті сақтауға, қоғам мүддесіне</p>
--	---	--	--	---	--

	<p>Шипасы мол шыршаның, Тыңайтар бізге күш беріп. Өрікпін мен, өрікпін, Бау-бақшаға көрікпін. Пісіп тұрған шағымда Алар екен теріп кім?</p> <p>Мақал-мәтелдер</p> <p>- Не ексең, соны орасың. - Қыстың қамын жазда ойла.</p> <p>Ырым</p> <p>Егер көкөністердің қабығы жұқа болса – қыс жылы, қалың және қатты болса – аязды болады.</p> <p>"Бағбаншылар" қимыл-қозғалыс ойыны.</p> <p>Мақсат-міндеттер: шапшаңдыққа, жылдамдыққа, зейінділікке,</p>	<p>көкөністерден не дайындауға болады? (Салаттар, борщ.)</p> <p>- Қызылша мен сәбіздің пайдасы қандай? (Оларда көптеген дәрумендер бар.)</p> <p>Зерттеу қызметі.</p> <p>Сәбіз бен қызылшаның тұқымын анықтаңыз (түсі, мөлшері).</p> <p>Топқа отырғызу үшін қызылша мен сәбізді қазып алыңыз.</p> <p>Еңбек: бақшада егін жинау.</p> <p>Мақсат-міндеттер: көкөністерді қазуды үйрету; топта жұмыс істеуге деген ұмтылысты тәрбиелеу.</p> <p>"Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны.</p> <p>Мақсат-міндеттер:</p>	<p>біледі? (арамшөптерден тазарту керек, арамшөптерді алып тастау керек).</p> <p>"Өсімдікті ата ..."</p> <p>дидактикалық ойыны.</p> <p>Мақсат-міндеттер: балаларда фонематикалық естуді, жылдам ойлауды дамыту.</p> <p>Педагог балаларға: "Атауларында «А», «К» дыбысы бар өсімдіктерді ата", - деп тапсырма береді.</p> <p>Еңбек: балабақша бақшасындағы арамшөптерді тазарту.</p> <p>Мақсат-міндеттер: орындалған жұмыстан қуанышты көңіл-күй қалыптастыруға үйрету; экологиялық</p>	<p>қарадық, суардық, арамшөптермен күрестік, күн сәулесі бізге жылу берді. Біздің күш-жігеріміз бен қамқорлығымыздың арқасында қырыққабатымыз керемет дүниеге келді.</p> <p>- Балалар, жақындап, қырыққабатты мұқият тексеріп көріңдер.</p> <p>- қырыққабатты сипатта, ол үшін жоспар қолданамыз: қырыққабаттың басы қандай түсті, қандай мөлшерде, қандай пішінде. (Бірінші нұсқа: өздеріне ұнайтын қырыққабатты таңдайды, суреттейді). Екінші нұсқа: (егер</p>	<p>жұмыс істеуге үйрету.</p> <p>"Қуып жет" қимыл-қозғалыс ойыны.</p> <p>Мақсат-міндеттер: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлініп, бір - бірінің қолдарынан ұстап, «Айгөлек» әуенін айта келе: Айгөлек - ау, айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек, Осы топтың ішінен, Анар атты қыз (Асан атты ұл) керек - деп шақырады. Анар күш жинай жүгіре барып, қолдарын үзіп өту керек.</p>
--	--	--	---	--	--

	<p>достыққа тәрбиелеу. Жүгіріп жарыса отырып (топтарға бөліну), тапсырманы орындау (көкөніс дақылдарын жинау). Тапсырманы дұрыс және бірінші болып орындағандар жеңімпаз атанады, ойынның аяқталуы бойынша әр топтағы балалар құрамын санау.</p> <p>Еңбек: бақшадағы өнімді жинау.</p> <p>Сәбіз бен қызанақты ұқыпты қазып алу, қазылған көкөністерді жәшіктер мен себеттерге салу, сабақтарын бір жерге үю. Балаларды тату жұмыс жасай білуге, бір-біріне кедергі келтірмеуге, ортақ істі бірлесіп аяқтауға</p>	<p>балаларды ойынның шарты бойынша ойнауға, зерек, шапшаң болып, қимылдарды үйлестіріп, жылдамы жүгіруге, кеңістікті бағдарлай білуге дағдыландыру; достыққа тәрбиелеу. Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі</p>	<p>мәдениетті тәрбиелеу.</p> <p>"Тауық қорасындағы түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны.</p> <p>Мақсат-міндеттер: жалтарып жылдам жүгіре білуге, қимылдарды үлестіруге дағдыландыру; күш-жігерді шапшаңдықты, шыдамдылықты дамыту.</p> <p>Алаңның бір жағында "тауық қора" орналасады. Ол үшін орны сызылады. Бұл жерге тауық, балапандарды сомдайтын балалар жиналады.</p> <p>Алаңның қарама-қарсы жағында "түлкінің іні" орны сызылып, түлкіні</p>	<p>қырыққабат бақта піспеген болса), балаларды кіші топтарға бөліп, қырыққабатты тарату .</p> <p>- Қырыққабат жапырағының дәмін татыңыз, оның дәмі қандай?</p> <p>- шырынды, дәмді.</p> <p>- Неліктен балалар, арамшөптер қырыққабатқа жақындамайды деп ойлайсың?</p> <p>балалардың пікірі - Дұрыс балалар, тығыз, ірі қырыққабат жапырақтары топырақты күннен жауып тұрады, арамшөптерде жарық жеткіліксіз, сондықтан олар аз белсенді өседі.</p> <p>Жұмбақ</p>	<p>Қолдарын үзе алмаса, сол топта қалады. Үзіп қашып кетсе, екі топтың қай біреуі, қуып жетіп ұстау керек. Өзінің тобының балалары ұстап алса өз тобына қайтадан келеді. Олай болса, бұл баланың яғни шапшаңдығын, күштілігін аңғарамыз.</p> <p>"Қайсысы жеңіл?" дидактикалық ойыны.</p> <p>Мақсат-міндеттер: қоршаған орта жайлы білімді жетілдіру, сұрақтарға жауап беру, қайсысы жеңіл: капуста немесе қияр? т.б.</p> <p>"Ақсақ үйрек" украин ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны.</p>
--	---	---	--	---	--

	<p>дағдыландыру.</p> <p>"Көкөністерге қажетті сөздерді тап" дидактикалық ойыны.</p> <p>Көкөністерге қатысты қажетті сөздерді таңда: байланыстыра сөйлей білу, логикалық ойлау қабілеттерін дамыту.</p> <p>"Нысанаға тигіз" қимылды жаттығуы.</p> <p>Мақсат-міндеттер: қапшықты нысанаға көзбен мөлшерлеп, лақтыруды жетілдіру; күшін дамыту.</p> <p>Еркін ойындар.</p>	<p>бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, түртіп үлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды.</p> <p>"Көкөністерді ата" қимылды ойын-жаттығуы.</p> <p>Мақсат-міндеттер: көкөністердің</p>	<p>сомдайтын бала санамақпен таңдалады.</p> <p>"Тауықтар, жем шаштым!" - деп жүргізуші (педагог) ойыншыларды алаңға шақырады.</p> <p>"Тауықтар мен балапандар серуенге шығады, жүреді, ұшады, жем шоқиды".</p> <p>"Түлкі!" деген белгі естілген кезде, "түлкі інінен шығып, тауықтарға шабады, ұстап алуға ұмтылады". "Тауық пен балапандар қораға қаша жөнеледі".</p> <p>"Ұсталынды" деген - баланы қолмен түртіп қалу. Балалар "қора" сызығынан асып кетсе, "түлкі" ұстай алмайды.</p>	<p>Бұл не деген көп киім, Жетпіс қабат көк киім.</p> <p>Жаңбыр одан өтпейді, Қабат-қабат тоны бар, Түймелеуге жетпейді.</p> <p>(Қырыққабат)</p> <p>"Тұтам немесе тамырша" дидактикалық ойыны.</p> <p>Жеуге жарамды өсімдік бөлігін атауға үйрету (мысалы, сәбіз – жеуге жарамды тамырша және т.б.)</p> <p>Тапсырма.</p> <p>Қызанақтың, қиярдың жапырақтарын санау.</p> <p>Қорытынды.</p> <p>Жапырақтар саны әртүрлі болуы</p>	<p>Мақсат-міндеттер: балалардың секіре білу қабілеттерін, күш-шігерін, шыдамдылығын дамыту.</p> <p>Алаңда бір аяғымен жүре білуді жетілдіру, мына сөзден кейін осындай қозғалыс жасау: "Күн шықты, ойын басталды"; ойын шарттарын сақтау (екі аяғын қатар жерге қоймау керек).</p> <p>"Жыланша" қимылды ойын-жаттығуы.</p> <p>Мақсат-міндеттер: бастаушының және бір-бірінің соңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіре (секіре) білу қабілетін жетілдіру.</p>
--	--	---	--	--	---

		<p>аттарын бекіту және допты ұстау.</p> <p>Жеке жұмыс</p> <p>Жүгіру техникасын жетілдіру (жеңілдік, жылдамдық, тізе бүгу).</p> <p>Мақсат-міндеттер: қимылдарды үйлестіруді дамыту.</p> <p>Еркін ойындар.</p>	<p>Ойын "түлкінің іні толғанша" қайталанады.</p> <p>Басқа "түлкіні" ойнату үшін, санамақты қайта қолдану керек болады.</p> <p>Жеке жұмыс: қозғалыстарды дамыту.</p> <p>Мақсат-міндеттер: жылдамдықпен күшті біріктіре отырып, секіру қабілетін дамыту.</p> <p>Еркін ойындар.</p>	<p>мүмкін.</p> <p>"Тығылмақ" қимыл-қозғалыс ойыны.</p> <p>Мақсат-міндеттер: Ойын шарты. Санамақ арқылы бір бала тығылған балаларды іздеуші болып тағайындалады. Ал, басқалары тығылады.</p> <p>Тәрбиеші 10 - ға дейін санап болғанша, іздеуші бала көзін жұмып тұрады.</p> <p>Осы сәтте қалған балалар тығылып үлгерулері керек.</p> <p>Бірінші болып табылған бала, іздесуге көмектеседі.</p> <p>Осылай ойын жалғасын таба береді.</p> <p>"Таяқ тастау" (башқұрт ойыны)</p>	<p>Еркін ойындар.</p>
--	--	---	---	--	-----------------------

				<p>қимыл-қозғалыс ойыны. Бастапқы қалыпты сақтай отырып, таяқ лақтыру шеберлігін бекіту. Еңбек: көкөніс жинау. Мақсат-міндеттер: көкөніс жинауда белсенді ат салысу, үлкендерге көмек беруге тәрбиелеу.</p>	
Серуеннен оралу	<p>Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.</p>				
Түскі ас	<p>Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: әдептілік пен гигиенаға икемін</p>	<p>Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: әдептілік пен гигиенаға икемін</p>	<p>Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: әдептілік пен гигиенаға икемін</p>	<p>Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: әдептілік пен гигиенаға икемін</p>	<p>Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: әдептілік пен гигиенаға икемін</p>

	<p>жетілдіру. Тағам дағдыларын қалыптастыру: оны дұрыс пайдалану ас құралдары, майлық; үстел басында тыныш болу әдетін дамыту.</p> <p>Көркем сөз Ей балалар, балалар, Бар қасиет нанда бар! Тоқаш, бөлке көп болар, Тәттіге жұрт тоқ болар, (мәдени-гигиеналық дағдылар)</p>	<p>жетілдіру. Үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелері.</p> <p>Көркем сөз Нан анасы бидаймын, Елге астық сыйлаймын. Дәнім толып піскенде, Қауызыма сыймаймын. Ақ, қарамын, сарымын, Мен өнімді тарымын. Халқым еңбек сіңірсе, Қайтарамын қарымын. (мәдени-гигиеналық</p>	<p>жетілдіру. Майлықты қолдану, нанды қопсытпау, орындықты итеру, тамақ үшін алғыс айту, ауызды шаю. Тамақ қабылдауға жағымды қатынасты тәрбиелеу.</p> <p>Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. (мәдени-гигиеналық дағдылар)</p>	<p>жетілдіру. Қасықты дұрыс қолдану, дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу, тамақтану кезінде асықпай шәйнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан қиқымын түсірмей жеуді, үлкендерге алғыс айтуды үйретуді жалғастыру.</p> <p>Көркем сөз Нанда өмірдің иісі мен дәмі бар Нанда адамның еңбегі мен ары бар. Нан өмірдің ана сүті арқауы Нансыз жерде қай өмірдің сәні бар. (мәдени-гигиеналық дағдылар)</p>	<p>жетілдіру. Үстелге дұрыс отыру, ұқыпты тамақтану, тамақты қасықпен ғана қабылдау, майлықты қолдану қабілеттерін бекіту; тамақтану мәдениетін жетілдіру.</p> <p>Көркем сөз Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай жүгірсек, Қой ішінде көк ісек, Жақсы бала малсақ, Жаман бала үй күшік. Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ. Жақсы бала малсақ, Жаман бала ауылсақ. (І.Жансүгіров) (мәдени-гигиеналық дағдылар)</p>
--	--	--	---	--	--

		дағдылар)			
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдайлар жасау.				
Ұйқыдан тұру	<p>Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыдан біртіндеп ояу күйіне өтуіне бағытталған. Оянған балалармен жүргізген дұрыс, қалғаны оянған кезде қосылады)</p> <p>Жалпақ табанды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүру.</p> <p>- асықтан жасалған «денсаулық жолымен» жүргізу;</p> <p>- асықтар тізілген қолғаппен бір-біріне массаж жасату.</p> <p>(дене шынықтыру)</p>				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	<p>Гигиеналық дағдылар</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды нақты қалыптастыру:</p> <p>қолды дұрыс жуу, жеңіңізді түріңіз, қолды жуған кезде суды еденге төгуге болмайды, қолды сүлгімен құрғатып сүртіңіз.</p> <p>Көркем сөз</p> <p>Алға жайып тұз-дәмін, Келтіреді үй сәнін. Ол халқымның ақ жаны, Жақсы дәстүр</p>	<p>Гигиеналық дағдылар</p> <p>Балаларда мәдениетті қалыптастыру:</p> <p>гигиеналық өзін-өзі күту дағдылары, дұрыс отыруға үйрету</p> <p>дастархан басында ас құралдарын дұрыс пайдалануды үйрету.</p> <p>Көркем сөз</p> <p>Ас ішуге тұрайық, Қолымызды жуайық. Сабын, суды аямай, Тазалықты ұғайық.</p> <p>(мәдени-гигиеналық дағдылар)</p>	<p>Гигиеналық дағдылар</p> <p>Үстелді жабдықтау, тамақ қабылдау және гигиеналық процедураларды жүргізу кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту.</p> <p>Көркем сөз</p> <p>Тамақтану әдебін, Жатқа біздер білеміз. Дастарханға отырып, Жеңімізді түреміз. Ас атасы ақ нанды, Қадірлейміз шашпаймыз. Тамақтану үстінде, Асықпаймыз,</p>	<p>Гигиеналық дағдылар</p> <p>Қолды ұқыпты жуу қабілетін нығайту: сабынды көпіршітіп, жақсылап жуыңыз; сүлгімен құрғатып сүртіңіз; балалардың денсаулығын жақсарту, қолдарын дұрыс жууға үйрету, серуендеуден кейін, дәретхана, тамақтанар алдында неге қолды мұқият жуу маңызды екенін</p>	<p>Гигиеналық дағдылар</p> <p>Пышақпен шанышқыны екінші тағамға қолдану дағдыларын жетілдіру, оларды дұрыс ұстау; майлықтарды уақытында қолдану.</p> <p>Көркем сөз</p> <p>Келеді бір бақшаға, Азды көпті 100 бала. Бірге отырып ас ішіп, Бірге ойнайды далада. 100 котлет жасайды, Арнайы 100 балаға,</p>

	маржаны, Кеңпейіл де арайлы, Осы жерден тарайды. (мәдени- гигиеналық дағдылар)		саспаймыз. Сүлгімен де орынды, Пайдалана аламыз. Шанышқы мен қасықты, Қалай ұстайм қараңыз. Тамақтану тәртібін, Ұстанатын баламыз. (мәдени- гигиеналық дағдылар)	түсіндіру. Көркем сөз Тазалап жүр тісінді, Кішкене де ыңғайлы, Тіс щеткасын пайдалан. Тазалауға болмайды, Щеткасымен басқа адам. (мәдени- гигиеналық дағдылар)	Түсте жатып дем алып, Кешке шығар далаға. (мәдени- гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Жұмбақтар шешу" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: белсенді сөздік қорындағы зат есімдер қорын кеңейту. Ойын барысы. Балалар орындықта отыр. Тәрбиеші жәндіктер туралы жұмбақтар жасырады. Жұмбақтың жауабын тапқан баланың өзі	"Қасқыр қақпан" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жүгірістен ұзындыққа секіруге, қолдың өткір толқынымен, теңгерімді сақтай отырып, серпілген аяғымен серпілдіріп жаттығу. Ептілікке, батылдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Алаңның ортасында	"Өсімдікті керекті дыбыспен ата" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларда фонематикалық естуді, шапшаң ойлауды дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші айтады: атауы «А», «К», ... дыбыстарынан басталатын өсімдіктер туралы ойла». Кім көбірек	"Жыл мезгілдері" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларын үйрету (қыс, көктем, жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау. Ойын барысы. Тәрбиеші балалардан жылдың қай мезгілі	"Болады- болмайды" (доппен) дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: есте сақтауды, ойлауды, зейінді дамыту. Тәрбиеші бір сөйлем айтып, балаларға доп лақтырады, балалар допты қағып алып, сөйлемді аяқтау керек. Жазда қырау ... (болмайды).

	<p>жұмбақ жасырады. Жұмбақты тапқаны және болжағаны үшін ол бір жетон алады. Жетон көп болған жеңіске жетеді. Балалар өздерінің жұмбағын ойлап таба алады.</p> <p>(қарым-қатынас іс-әрекеті)</p> <p>"Кім мерген?" қимыл-қозғалыс ойыны.</p> <p>Мақсат-міндеттер: балаларды құмды дорбаларды басынан артқа тік нысанаға тигізуге тырысып, лақтыруға үйрету. Көз, қол моторикасын дамыту. Жабдық: нысанаға лақтыруға арналған сөмкелер. Барысы. Балалар 4-5</p>	<p>бір-бірінен 70-100 см қашықтықта екі сызық жасалады, бұл арық. Алаңның бір жағында ешкілер үйі орналасқан. Ойыншылардың барлығы ешкі - біреуі қасқыр. Ешкі үйде, қасқыр шұңқырда. Тәрбиешінің «ешкі, шалғынға» деген белгісі бойынша ешкілер сайдың қарама-қарсы жағына, арықтан секіріп жүгіреді (қасқыр ешкілерге тимейді), «ешкілер, үйге қайт» деген белгі бойынша олар арықтан секіріп үйге жүгіреді. Қасқыр арықтан шықпай ешкілерді қолымен ұстап ұстап алады. Ұсталғандар арықтың соңына</p>	<p>қоңырау шалса, сол жеңеді.</p> <p>(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті)</p> <p>"Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны.</p> <p>Өз бетінше ойынды ұйымдастыра білуге дамытуды жалғастыру, ереженің нормасын және тәртібін орындау.</p> <p>(дене шынықтыру)</p> <p>"От- су" қимыл-қозғалыс ойыны.</p> <p>Мақсат-міндеттер: жүргізушінің есептеуді таңдау талабын нығайту; белгі бойыша әрекет етуге үйрету. «От» бәрі отыра бастайды, «Су» айналым бойынша</p>	<p>екенін сұрайды. Жыл мезгілі төрт бөліктен тұрады, әр бөлікке сәйкес мезгілдердің ерекшелік карточкасы бар. Балалар жыл мезгілдерінің өзгерістері карточкасын алып сәйкес келетін мезгілдерге қойып шығады (мысалы:қыс мезгіліне қар,шырша,аққала) т.б.</p> <p>(таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)</p> <p>Еркін ойын:</p> <p>"Дауысынан таны".</p> <p>Мақсат-міндеттер: балалардың есту, зейін қабілеттерін жетілдіру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы.</p>	<p>Қыста қар жауады ... (болады). Жазда аяз ... (болмайды). Жазда тамшылар ... (болмайды).</p> <p>(қарым-қатынас іс-әрекеті, дене шынықтыру)</p> <p>"Дөңгелекті лақтыру" қимыл-қозғалыс ойыны.</p> <p>Мақсат-міндеттер: шапшаңдыққа үйрету. Ойын барысы. Ойын дөңгелектерді көздеп лақтырудан тұрады,дөңгелектің диаметрі 15-20см. Ал таяқшаның ұзындығы 30-40см. Балалар қатарға тұрып 1,5-2метр ара қашықтықта дөңгелектерді таяқшаға дәлдеп</p>
--	---	---	--	---	--

	<p>буынға бөлінеді. Бөлменің бір жағына сызық салынып, одан 3 метр қашықтықта 4-5 бірдей нысана қойылады. Балалар, әр сілтемеден біреуі, сызыққа шығып, нысанаға тигізуге тырысып дорбаны лақтырады. Соңында әр сілтемедегі ұпай саны есептеледі. (дене шынықтыру)</p>	<p>қарай шегінді. 2-3 жүгіруден кейін барлық ұсталғандар үйге қайтарылады. Ұсталмағандардың арасынан тағы бір қасқыр тағайындалады. Ереже: шұңқырдан секіру. (дене шынықтыру)</p> <p>"Орманшы" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: кейбір ағаштар мен бұталардың, олардың құрамдас бөліктерінің (діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары) пайда болуы туралы еске түсіру және бекіту. Ойын барысы. Бір «орманшы» таңдалады, қалған</p>	<p>бір жаққа ағады. Ойында жолдастарының және өзінің ойын нәтижесін дұрыс бағалауға үйрету. (дене шынықтыру)</p> <p>«Бағбан» сюжеттік-рөлдік ойыны, гүлзарларды, гүлбағын қопсыту, суару, тазалау.</p>	<p>Шеңберде тұрған ойыншылардың бәрі ортаға шығып көзін байлайды да, ойын басқарушы болады. Ал қалғаны: "Секір, секір!" - деген кім? Білгіш болсаң - таба ғой. Тауып ал да, өзін кеп, Сол орынды ала ғой" - деген өлеңді айтып, шеңберді айнала жүгіреді. "Секір, секір" деген сөзді педагог белгілеген бала айтады. Балалар осыны айтып болған соң, ойын бастаушы көзін ашады да, «секір» деп айтқан баланы табуға тырысады. Тапса, айтқан бала ортаға шығады да, ойын басқарушы</p>	<p>лақтырып кіргізу керек. Балалар ойынды бірінен кейін бірі жалғастырып ойнай береді. (дене шынықтыру)</p> <p>«Ханталапай» ұлттық асық ойынын ойнату. (дене шынықтыру)</p>
--	---	---	--	---	--

		<p>балалар оның көмекшілері. Олар оған жаңа екпелер үшін тұқым жинауға көмектесуге келді. «Орманшы» айтады: «Менің орманымда өсіп жатқан көптеген ... (қайың, үйеңкі, терек), тұқым алып берейік».</p> <p>Ол ағашты атамай-ақ сипаттай алады.</p> <p>Балалар тұқымдарды іздейді, оларды жинайды және «орманшыға» көрсетеді. Көбірек тұқым жинап, жаңылыспаған жеңімпаз болады.</p> <p>(таным іс-әрекеті)</p>		<p>болады. Ойын осы ретпен жүргізіле береді.</p> <p>(дене шынықтыру)</p> <p>Ұлттық ойындар фестивалі, қимыл-қозғалыс ойындары «Ханталапай», «Аударыспақ», «Сақина салу», «Алтыбақан», «Ақ серек-көк серек», «Арқан тарту», «Тақия тастамақ», «Күш сынаспақ».</p> <p>(дене шынықтыру)</p>	
<p>Серуенге дайындық</p>	<p>Серуендеуге дайындық.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды. 				

	4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.				
Серуен	<p>Бақылау: "Көкөністер - тірі дәрумендер". Мақсат-міндеттер: балалардың көкөністер туралы білімдерін бекіту (көкөністердің атаулары, олардың бөліктері), ұқсастықтары мен айырмашылықтарын таба білуге үйрету (иісі, дәмі, сыртқы түрі мен жанасуы бойынша). Көркем сөз Көкөністі көп ектік, Өссін, піссін деп ектік, Көктемде еккен көкөніс, Күзде берді көп өнім. - Балалар, сендер жақсы білесіңдер, көктемде табиғат жаңаша күйге енеді.</p>	<p>Бақылау: "Көкөніс өсірушілер мен бағбандардың еңбегі". Мақсат-міндеттер: көкөністер мен жемістердің аттарын жинақтау, жалпылауды дұрыс қолдану («көкөністер», «жемістер»); көкөніс өсірушілер мен бағбаншылардың жұмысының мазмұны мен табиғаты туралы ойларын бекіту, көкөністер өсіру бойынша жұмыстардың жүйелілігі, машиналарды пайдалану және олардың көкөніс өндірісіндегі рөлі туралы балалардың</p>	<p>Бақылау: "Азық-түлік дүкеніне саяхат". Мақсат-міндеттер: көкөністер мен жемістер туралы ойларды қорыту, көкөніс дүкеніндегі сатушының жұмысы туралы балалардың ойларын кеңейту - Біз бүгін витаминді салатқа көкөністер сатып алу үшін көкөніс дүкеніне экскурсияға барамыз. - Балалар, қайсыларың дүкенге аналарыңмен бірге бардыңдар? - Онда не істедіңдер? (Балалардың жауаптары). Педагог балалардан екі-екіден сап түзеуді сұрайды, содан кейін ол балаларға</p>	<p>Көкөніс бақшасындағы жұмысты бақылау Мақсат-міндеттер: арамшөптерден бұрын жас көшеттерді бақылау; бақтағы өсімдіктердің барлығы бірдей емес екендігіне назар аударту, оларды салыстыру, мәдени өсімдіктердің арамшөптері мен көшеттерінің арасындағы айырмашылықты көрсету. - Арамшөп шөптері мәдени өсімдіктердің өсуіне жаман әсер етеді, қоректік заттарды, ылғалды алып, күн сәулесін жауып тастайды. Арамшөптерді</p>	<p>Күннің, күн сәулесінің қозғалысын бақылау. Мақсат-міндеттер: жансыз табиғаттың алуан түрлілігі, көкжиектер туралы түсініктерін кеңейту; қызығушылыққа тәрбиелеу; табиғаттағы өзгерістер мен күннің позициясы арасындағы байланысты орнату қабілетін дамыту; жансыз табиғаттың алуан түрлілігі туралы түсініктерін кеңейту. Жұмбақ Жалғанда бір нәрсе бар аяқ қапты, Ұшады кешке дейін дамыл таппай. (Күн) Әсіресе күн жоғары</p>

	<p>Жаңадан шөп шығып, өсімдіктер өседі. Осы кезде бау-бақшаны баптап, көкөністер отырғызамыз. Көкөнісдердің бірнеше түрлері бар. Адамдар оларға су құйып, баптайды. Әрбір көкөніс дәнегінен (тұқымынан) пайда болып, өседі. Біздің күнделікті жеп жүрген тағамдарымыз - көкөністер сол бау-бақшаның өнімі. Көкөністердің адам ағзасына пайдасы мол.</p> <p>"Бақшашылар" қимыл-қозғалыс ойыны.</p> <p>Мақсат-міндеттер: бақшаны топтасып жинауға балаларды</p>	<p>білімдерін нақтылау. Ересектердің көкөніс бақтарындағы, бақтардағы, саябақтардағы жұмысына, көкөністер мен жемістерді ауыл немесе қаланың көшелерімен тасымалдау, оларды дүңгіршектер мен дүкендерде, көкөніс базарларында сату бойынша бақылау жүргізілді. Сабаққа көкөністер мен жемістердің 5-6 түрі дайындалады, көкөніс өсірушілер мен бағбандардың еңбек құралдары бейнеленген суреттер жиынтығы, сонымен қатар кейбір ауылшаруашылық машиналары (трактор, қызылша</p>	<p>көшедегі жүріс-тұрыс ережелері, жол ережелері туралы еске салады. Педагог бірге балалар дүкенге барады, содан кейін көкөніс бөліміне апарады.</p> <p>- Балалар, біз дүкеннің азық-түлік бөліміне келдік.</p> <p>- Мұқият қарап, дүкеннің осы бөлімінен не сатып алатынымызды айтыңдаршы? Балалар дүкен терезесін мұқият қарап шығады, көкөністер мен жемістерді атайды</p> <p>Дүкеннің осы бөлімінде көптеген түрлі көкөністер сатылады.</p> <p>- Көптеген түрлі көкөністер сататын</p>	<p>тамырымен жұлып, бақшадан алып тастау керек. Не үшін? Арамшөптерді тап. Жердегі барлық өсімдіктер қажет, егер олар адамдарға қажет болмаса, онда құстар, жәндіктер, жануарлар олардың тұқымымен қоректенеді. Табиғатта бәрі бір-бірімен байланысты, әр шөптің жүзі, табиғаттағы әр гүл кездейсоқ емес, бір нәрсе немесе біреу үшін өседі.</p> <p>Қорытынды: арамшөптер отырғызылған өсімдіктердің қалыпты өсуіне кедергі келтіреді.</p> <p>Жұмбақтар</p> <p>1. Бақшада өседі, көп</p>	<p>болған кезде ыстық болады. Таңертен және кешке күн төменірек болады, сондықтан ол онша ыстық емес. Күннің шығуы мен бату уақыттарын бақылап отырыңыз. Күн бататын жерді белгілеңіз.</p> <p>Болжам</p> <p>-Күн көзі жаз айларында бұлттанып батса жаңбыр болады.</p> <p>- Күн құлақтанып шықса, не боран, не аяз болады.</p> <p>- Күн құлақтанып батса, ауа райы жылынуға бет алғаны.</p> <p>Тәжірибе: "Күн сәулесі".</p> <p>Мақсат-міндеттер: заттың жарығы мен бейнесін бірнеше рет</p>
--	--	---	--	---	---

	<p>ұйымдастыру. Ойын ережесі: тәрбиешінің белгі беруін күтіп, эстафетаны жалғастыру. Еңбек: бақшадағы жұмыс. Көкөністерді жинау. Мақсат-міндеттер: бақшадағы көкөністерді жинауға ат салысып, ересектер мен жолдастарына белсенді түрде көмек көрсеткен балаларды мадақтау. "Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушіні мұқият тыңдай білуге,</p>	<p>жинайтын комбайн, картоп отырғызушылар және т.б.) дайындалады, көкөністер мен жемістер туралы жұмбақтар. Сабақтың басында педагог көкөністер мен жемістерді балалармен бірге тексереді, балаларды «көкөністер» мен «жемістерді» жалпылауды жіктеуге және түсінуге машықтандырады, олар туралы жұмбақтар ойлап табуға үйретеді. Педагог балалардың көкөністер мен жемістер қайда өсетіндігі және оны кім өсіретіні туралы түсініктерін тиянақтайды: ауыл</p>	<p>дүкеннің мұндай бөлімі қалай аталады? - Дәл солай, көкөніс бөлімі. Тәрбиеші: балаларға көкөністер мен жемістерді көрсетеді, балалар көкөністер мен жемістердің аттарын атайды және қысқаша сипаттама береді. Тәрбиеші: - Балалар, дүкенде жұмыс жасайтын, тұтынушыларға қызмет көрсететін адамның кәсібінің атауын есте сақтаңыздар ма? - Дұрыс, бұл мамандық сатушы деп аталады. Сатушы өте қажет жұмыс, қиын, өйткені сатушы әр өнімнің қанша</p>	<p>өнімдерін береді. (Көкөніс) 2. Жер астында жез қазық, Жеуге болар ас қазық. (Сәбіз) 3. Әр желінің асты толған көк қоян, Жаз болғанда көк қоянды жеп қоям. (Қияр) Эксперименттік іс-әрекет: "Бақша арамшөптен арылмаған жағдайда не болады?" Тәжірибенің мақсаты: болашақ егін үшін арамшөптердің рөлін эксперименталды түрде көрсету. Эксперименттің барысы: Балабақшаны жүйелі түрде арамшөптермен</p>	<p>қалай көрсетуге болатындығын мысалмен көрсету, яғни оны көрінбейтін жерде көру. Эксперименттің барысы: Күн шуақты күні балалар күнді "қоянға" қарайды. Оны қалай алуға болатынын талқылаңыз (айнадағы жарық шағылысы). Олар қабырғадағы «қоянға» күн түскен жерде басқа айна қойса не болатынын біледі (ол тағы бір рет шағылысады). Балалар мұғалімнің сөздерінің дұрыс екендігіне тәжірибе арқылы көз жеткізеді. Еңбек: ағаштардан жерге түскен бұтақтарды жинау.</p>
--	---	--	--	---	--

	<p>күштілікке, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші былай жариялайды: - Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасып, тез тұруы керек. Қайсысы қарсыны арқалап кетсе, сол шарт қояды. Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді.</p>	<p>тұрғындары, көкөніс өсірушілер мен бағбандар оларды қандай өсіретінін анықтайды, мамандық атауы, жұмыс орны (көкөніс бағы, егістік, бақ) туралы білімдерін бекітеді. Көкөніс өсірушілер мен бағбандар үлкен өнім өсіруге тырысып жатқанын баса айтады, олар жақсы және тату жұмыс істейді. Олар өсірген көкөністер мен жемістер қалаға әкелінеді, адамдар оны дүкендерден және базардан сатып алады. Қалада тұратын ересектер мен балалар дәмді көкөністер мен жемістерді жейді және ауыл</p>	<p>тұратындығын, көкөніс базасынан қанша әкелінгенін білуі керек. Әр өнімді дұрыс өлшеу керек, чекті дұрыс тесіп, ақшаны санау керек. Дүкендер таңертеңнен кешке дейін жұмыс істейді, онда әрдайым адамдар көп. Сондықтан, сатушы жұмыс күні қатты шаршайды, ал егер балалар дүкенге анасымен бірге келгенде әлі де қыңырлығып, айқайлап жатса, онда сатушының басы ауырып, есептеу кезінде қате жіберуі мүмкін. Балалар, мен мұны әрдайым есте ұстауыңызды сұраймын, өтінемін, дүкенде ешқашан шу</p>	<p>тазарту арқылы балалар бір егіннің кішкене учаскесіне қол тигізбейді. Біраз уақыттан кейін олар арамшөптердің мәдени өсімдіктерге қарағанда тез өсетініне сенімді болады. Соңғысы, жарықтың жетіспеушілігінен зардап шегеді, өсуден айтарлықтай артта қалып, жұқа, әлсіз болады. Себілген тұқымдарды көру үшін оларды шөптен ұзақ іздеу керек. "Ақсақ үйрек" украин ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың секіре білу қабілеттерін, күш-шігерін,</p>	<p>Мақсаты: тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. "Заттарды жылжыту" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттер: ептілікті дамыту. Ойын барысы: жерге 8-10 метр қашықтықта 2-4 шеңбер (диаметрі 50 см) салынады. Бір шеңберге бірнеше түрлі заттар орналастырылған (түйреуіштер, текшелер, ойыншықтар), екіншісі бос қалады. Бала бос шеңберде тұрып, ересек адамның белгісі бойынша осындағы заттарды бір шеңберден екінші шеңберге бере бастайды. Екі</p>
--	--	--	--	--	---

	<p>"Көбелектер" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: сигнал бойынша жүгіру бағытын, тоқтамай, өзгерте білуге машықтандыру; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды үлестіру қабілеттерін жетілдіру. Педагог ойын барысында "Оңға!", "Солға!", "Кері!", "Алға!" деп, белгілер беріп тұру мүмкін. Балалар кездейсоқ айтылған белгілерді есті жүріп, жүгіру бағыттарын жылдам өзгертіп, ары қарай қимылдау тиіс. Сондай-ақ, демалу кезеңін ескеруге болады. Балалар "Гүлдер!" атты белгі</p>	<p>тұрғындарына жұмыстары үшін алғыс айтады. "Бақшаға не отырғызылып жатыр?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды белгілері бойынша (өсу орнына қарай, қолданылуына қарай) жіктеуге дағдыландыру, тез ойлауды, есту зейінін дамыту. Балалар, сендер бақшаға не отырғызатынын білесіңдер ме? Мен әртүрлі заттарды атаймын, сендер мұқият тыңдап жауап бересіңдер. Егер мен бақта өсетінді атайтын болсам, «иә» деп жауап</p>	<p>шығармаңыз және сатушыны жұмысынан алшақтатпаңыз. Әрине, кез-келген адам сыпайы және мұқият болған кезде риза болады. Сондықтан дүкеннен тауар таңдауға және сатып алуға көмектесетін адамдарға жылы сөздер айтуды ұмытпаңыз, олар өте риза болады. Балалар сатушыға көрсеткен қызметі мен жағымды байланысы үшін, ал сатушы балаларға сатып алғаны үшін алғыс білдіреді. Тәрбиеші: - Осымен біздің азық-түлік дүкеніне саяхатымыз аяқталды. Біз салатқа</p>	<p>шыдамдылығын дамыту. Алаңда бір аяғымен жүре білуді жетілдіру, мына сөзден кейін осындай қозғалыс жасау: "Күн шықты, ойын басталды"; ойын шарттарын сақтау (екі аяғын қатар жерге қоймау керек). "Ыстық картоп" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: доптың шеңбер бойымен берілуін қамтамасыз ету. Ойыншылар шеңберге тұрады, ойыншылардың бірі допты қолына ұстайды. Музыка әуенімен немесе дабыл дауысы бойынша балалар допты шеңбер</p>	<p>команда бір уақытта ойнай алады. "Осындай бола ма, болмай ма?" дидактикалық ойыны. Сұраққа жауап беруге және жауабын түсіндіруге үйрету. Жазда қар жауа ма ? Күн шығып тұр, жаңбыр жауып тұр? "Өз бүршігінді тап" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: гүлдерді ажырата білуге, белгі бойынша әрекет етуге үйрету; жүгіру кезінде жаттығу. Еркін ойындар.</p>
--	---	---	--	---	---

	<p>бойынша өз орындарына тоқтап қала алады. Еркін ойындар.</p>	<p>бересіңдер, ал егер бақшада өспейтін болса, «жоқ» деп жауап бересіңдер. Кім қате жіберсе, сол ұтылады. Тәрбиеші: сәбіз. Балалар. Иә! Тәрбиеші: қияр. Балалар. Иә! Тәрбиеші: қызылша. Балалар. Иә! Тәрбиеші: өрік. Балалар. Жоқ! "Тым-тырақай" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнай білуге баулу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше</p>	<p>қажетті көкөністер сатып алдық. Енді біз балабақшаға оралып, көкөністерімізді асханаға алып барып, кешкі асқа жаңа салат дайындай аламыз. (Тәрбиеші жаяу жүргіншілер ережесін балалармен бірге қайталайды!) "Тауық қорасындағы түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: жалтарып жылдам жүгіре білуге, қимылдарды үлестіруге дағдыландыру; күш-жігерді шапшаңдықты, шыдамдылықты дамыту. Алаңның бір жағында "тауық</p>	<p>бойымен бір-біріне береді. Музыка тоқтаған бойда, қолында доп бар ойыншы ойыннан шығады. Ойын жеңіске жеткен 2 ойыншы қалғанға дейін жалғасады. Допты беру кезінде лақтырмау; допты қолынан түсіріп алғандар ойыннан шығарылады. Еңбек: ағаштар түбін қопсыту. Мақсат-міндеттер: ағаштарға күтім жасау, еңбекке баулу. Еркін ойындар.</p>	
--	--	---	---	---	--

		<p>бала шеңбер ортасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады.</p> <p>Еркін ойын: "Көкөністер дүкені".</p>	<p>қора" орналасады. Ол үшін орны сызылады. Бұл жерге тауық, балапандарды сомдайтын балалар жиналады. Алаңның қарама-қарсы жағында "түлкінің іні" орны сызылып, түлкіні сомдайтын бала санамақпен таңдалады. "Тауықтар, жем шаштым!" - деп жүргізуші (педагог) ойыншыларды алаңға шақырады. "Тауықтар мен балапандар серуенге шығады, жүреді, ұшады, жем шоқиды". "Түлкі!" деген белгі естілген кезде, "түлкі інінен шығып, тауықтарға шабады, ұстап алуға</p>		
--	--	--	--	--	--

		<p>Мақсат-міндеттер: көкөністер мен жеміс-жидектерді құмнан мүсіндеу. Берілген ойын тақырыбында шығармашылық, белсенділік көрсеткендерді мадақтау; ойынға деген қызығушылықтарын қолдау және дамыту. Көкөністер мен жемістер туралы алған білімдерін бекіту.</p>	<p>ұмтылады". "Тауық пен балапандар қораға қаша жөнеледі". "Ұсталынды" деген - баланы қолмен түртіп қалу. Балалар "қора" сызығынан асып кетсе, "түлкі" ұстай алмайды. Ойын "түлкінің іні толғанша" қайталанады. Басқа "түлкіні" ойнату үшін, санамақты қайта қолдану керек болады.</p> <p>"Төмпешіктен төмпешікке секір" қимылды ойын-жаттығуы.</p> <p>Мақсат-міндеттер: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін</p>		
--	--	--	---	--	--

			жетілдіру. Еркін ойындар.		
--	--	--	------------------------------	--	--

			<p>Воспитатель:</p> <p>- Ребята, мы с вами прошли в овощной отдел магазина.</p> <p>Посмотрите внимательно и скажите, что мы можем приобрести в этом отделе</p>		
--	--	--	---	--	--

**магазина?hello_html
_2603defb.jpg**

**Дети внимательно
рассматривают
витрину, называют
овощи и фрукты.**

			<p>Воспитатель:</p> <p>- В этом отделе магазина продаётся много разных овощей.</p> <p>- Такой отдел магазина, где продаётся много разных овощей, называется?</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>- Правильно, овощным.</p> <p>- Ребята, а для чего мы пришли с вами в магазин?</p> <p>Воспитатель:</p> <p>показывает детям овощи и фрукты, дети называют и дают краткую описательную характеристику овощам и фруктам.</p> <p>Воспитатель:</p> <p>- Ребята, вспомните, пожалуйста, как называется профессия человека, который работает в магазине, обслуживает</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>покупателей?</p> <p>- Правильно, эта профессия называется продавец. Продавец – очень нужная работа, трудная, потому что продавцу нужно знать, сколько стоит каждый товар, сколько его привезли с овощной базы. Каждый товар нужно правильно взвесить, правильно пробить чек и отсчитать деньги, дать сдачу покупателю. Магазины работают с самого утра и до позднего вечера, в нём всегда много людей. Поэтому продавец за рабочий день очень</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>устаёт, а если ещё дети капризничают и кричат, когда приходят с мамой в магазин, то и вовсе у продавца заболит голова, и он может допустить ошибку в подсчёте. Ребята, я вас прошу об этом всегда помнить, постарайтесь, пожалуйста, никогда не шуметь в магазине и не отвлекать продавца от работы. И, конечно же, каждому человеку приятно, когда с ним вежливы и внимательны. Поэтому не забывайте говорить добрые слова людям, которые вам помогают выбирать и</p>		
--	--	--	---	--	--

		<p>покупать товары в магазине, им будет очень приятно.</p> <p>Дети благодарят продавца за обслуживание и приятное общение, а продавец благодарит детей за покупку.</p> <p>Воспитатель:</p> <p>- На этом наша экскурсия в овощном магазине подошла к концу. Мы с вами купили необходимые овощи для салата. Теперь мы можем вернуться в детский сад и отнести наши овощи на кухню для приготовления свежего салата к обеду.</p>		
--	--	---	--	--

			<p>(Воспитатель повторяет с детьми правила пешехода!)</p> <p>Счастливые и довольные от экскурсии в магазин дети возвращаются в детский сад.</p> <p>.</p>		
Кешкі ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Сауалнама: "Балаңыз қандай жемістер мен көкөністерді қалайды?".	Ата-анаға кеңес: "Жеміс-көкөністердің денсаулыққа пайдалы ықпалы".	Фото көрме: "Биылғы біз өсірген көкөністер".	Ата-анаға кеңес: "Жемістер мен көкөністерді қалай жуу керек?".	Хабарлама бұрышына: "Компотты жасаудың ең үздік рецептілері".